

Kooperatifin mahkeme kararına göre aldığı tazminatların ortaklara dağıtılması halinde kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis edileceği ve kar dağıtımı nedeniyle tevkifat yapılacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK 4-418
Tarih	11.10.2010

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK 4-418 11/10/2010

Konu : Kooperatifin kurumlar vergisi muafiyeti

İlgide kayıtlı dilekçenizde tasfiye halinde olan Kooperatifinizin 1999 yılında tamamlanarak teslim edilen gayrimenkullerdeki yapım hataları nedeniyle müteahhit şirket aleyhinde 2000 yılında açmış olduğunuz davanın 2009 yılında yargı tarafından lehinize karara bağlandığını belirterek, mahkeme kararı ile alacağınız tazminat ve yasal faizlerinin üyelerinize dağıtılması halinde kurumlar vergisi ve diğer vergilere tabi olup olmadığınız hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Muafiyetler" başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde; tüketim ve taşımacılık kooperatifleri hariç olmak üzere, ana sözleşmelerinde sermaye üzerinden pay verilmemesi, yedek akçelerin ortaklara dağıtılmaması ve sadece

ortaklarla iş görülmesine (Yapı kooperatiflerinin kendilerine ait arsaların kat karşılığı vererek her bir hisse için bir iş yeri veya konut elde etmeleri ortak dışı işlem sayılmaz.) ilişkin hükümler bulunup, bu hükümlere fiilen uyan kooperatifler ile bu kayıt ve şartlara ek olarak kuruluşundan inşaatın bitim tarihine kadar yönetim ve denetim kurullarında, söz konusu inşaat işlerini kısmen veya tamamen üstlenen gerçek kişilerle tüzel kişi temsilcilerine veya Kanunun 13 üncü maddesine göre bunlarla ilişkili olduğu kabul edilen kişilere veya yukarıda sayılanlarla işçi ve işveren ilişkisi içinde bulunanlara yer vermeyen ve yapı ruhsatı ile arsa tapusu kooperatif tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan yapı kooperatiflerinin kurumlar vergisinden muaf oldukları hüküm altına alınmıştır.

Konuya ilişkin olarak 03.04.2007 tarih ve 26482 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 seri numaralı Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "4.13. Kooperatifler" başlıklı bölümünde gerekli açıklamalar yapılmış bulunmaktadır.

Diğer taraftan 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin birinci fıkrasında menkul sermaye iradının tarifi yapılmış, maddenin ikinci fıkrasının (2) numaralı bendiyle iştirak hisselerinden doğan kazançların (Limited Şirket ortaklarının, iş ortaklıklarının ortakları ve komanditerlerin kâr payları ile kooperatiflerin dağıttıkları kazançlar bu zümreye dahildir. Kooperatiflerin ortakları ile yaptıkları muamelelerden doğan kârların ortaklara, kooperatifle yaptıkları muameleler nispetinde tevzii, kazanç dağıtımı sayılmaz.) menkul sermaye iradı olduğu hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca Gelir Vergisi Kanunu'nun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin;

- (b-i) alt bendinde, tam mükellef kurumlardan; tam mükellef gerçek kişilere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara ve gelir vergisinden muaf olanlara;

- (b-ii) alt bendinde ise tam mükellef kurumlar tarafından dar mükellef gerçek kişilere ve gelir vergisinden muaf olan dar mükelleflere

dağıtılan, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kâr paylarından 2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden %15 oranında tevkifat yapılacağı, kârın sermayeye eklenmesinin ise kâr dağıtımı sayılmayacağı hükme bağlanmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, tasfiye halinde olan kooperatifinizin tasfiyesinin sonunda, 1999 yılında tamamlanarak teslim edilen gayrimenkullerdeki yapım hataları nedeniyle müteahhit şirket aleyhinde 2000 yılında açmış olduğunuz davanın 2009 yılında lehinize sonuçlanması neticesinde, mahkeme ilamına istinaden alacağınız tazminat ve yasal faizlerinin üyelerinize dağıtılması halinde, kurumlar vergisi muafiyetine ilişkin şartlar ihlal edilmiş olduğundan, şartın ihlal edildiği tarih itibarıyla kurumlar vergisi mükellefiyetinizin tesis edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca dağıtacağınız bu kazançların, gerçek kişi ortaklara, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara ve bu vergilerden muaf olanlara dağıtılması halinde, sorumlu sıfatıyla tarafınızdan %15

oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacağı ve muhtasar beyanname ile beyan edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı a.

Grup Müdürü

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 09.09.2026